

II. SINTAKSA PADEŽA

EMFATIČKI GENITIV

Emfatički genitiv izražava emocije – divljenje, uzbuđenje i sl.

PRIMJERI *Kakve li budale! Čudnog li čovjeka! Pametne li žene!*

4. Napravite emfatički genitiv od ponuđenih izraza.

- nepristojni vozač _____
- čudna djevojka _____
- krasna žena (mn) _____
- simpatični mladić _____
- strašni pljusak _____
- lijepi dan _____
- prekrasna slika _____
- šokantna knjiga _____
- sladak psić _____
- dosadan film _____

GENITIV S PRILOGOM ŽAO

S prilogom *žao* rabi se genitiv. Takva konstrukcija izražava nečije suosjećanje.

Žao	mi	je	te stare žene.
↓	↓	↓	↓
prilog <i>žao</i>	D	glagol <i>biti</i>	G
	(označava osobu koja osjeća empatiju)		

PRIMJER *Mariji je bilo žao onog starog psa.*

razgovorni stil	PRIMJERI	ZNAČENJE
žali Bože + G	žali Bože vremena žali Bože truda	šteta što je potrošeno vrijeme na nešto' šteta što je uloženi trud u nešto'

5. Napišite genitiv s prilogom *žao*.

- a) 1. Žao mi je _____ (siromašan čovjek mn)
 2. Je li vam žao _____? (PPZ susjed mn)
 3. Žao mi _____ je! (ti)
 4. Žao mi je _____ (napuštena djeca)
 5. Žao mi je teško _____ (bolestan čovjek mn)
- b) Koga je vama žao? _____

6. Napišite rečenice s izrazom *žao mi (ti, mu...) je...*

PRIMJER *on – siromašan čovjek (mn)*

Žao mu je siromašnih ljudi.

- ti – bolestan čovjek (mn) _____
- moj brat – tvoje dijete _____
- mi – opterećeni student (mn) _____
- vi – nepotrebna žrtva (mn) _____
- one – ubijena žena _____
- ja – ostavljena životinja (mn) _____
- oni – taj mali pas _____
- ona – njihova majka _____
- Ana – siročad _____

USTALJENI IZRAZI S PRIJEDLOGOM DO I GENITIVOM: STALO MI JE DO..., NIJE MI DO..., DRŽIM DO...

Modernim je ljudima jako stalo do stvari koje kupuju.

Uz glagole *biti*, *stati* i *držati* genitiv s prilogom *do* izražava volju, želju, svidanje. Osoba koja nešto voli ili želi (ili pak ne voli i ne želi) označena je imenicom ili zamjenicom u dativu.